

BOHUSLÄN
ORUST ÖSTRA HD
STALA SN NR 62
KÄRRA

GRAVKISTA

Göteborgs stadsmuseum
Arkeologisk arkivrapport
Nr 1965:57

97/67

LANDSANTIKVARIEN
GÖTEBORGS- OCH BOHUS LAN
UDDEVALLA

81/67, 82/67

Till Arkeologiska Museet, G ö t e b o r g .

Härmed översändes berättelser över följande två undersökningar,
utförda av amanuensen Olle Lindqvist år 1965:

352/65 Stala sn, Kärra, gravkista,

291/65 Skredsvik sn, Hälleback, 2 rösen göteb-inv. Skredsvik 50, 52,

Berättelserna har den 26/1 d.å. ingetts till riksantikvarie-
ämbetet med anhållan att de vid undersökningarna gjorda fynden till-
föras Uddevalla museums samlingar.

Uddevalla den 2 februari 1967.

Åke Fredsjö
/Åke Fredsjö/

MSKT-ARKIV 80
LIPPAM 1965

352/65

Rapport över undersökning av stenkista under flat mark.

Den 31 maj 1965 meddelade hemmansägaren Karl Niklasson, Kärra, på V a r e k i l, per telefon till landsantikvariekontoret, att en stenkista framkommit i hans husbehovssandtäkt (la dnr 352/65). Med nägen hjälp av Niklasson undersökte undertecknad 1 - 2 juni 1965 den framkomna anläggningen.

Denna var belägen i den lilla sandtäktens N del, intill V sidan av en markväg och 20 m NV om V hörnet av en i bergsområde ensamliggande odling på Kärra 1¹¹, 2^{4,5}, c:a 500 m NO om den nordligaste Kärragården; se ekonomiska kartbladet 37, Stala NO. Terrängläge: svag SO-sluttning med en- och ljungvegetation mellan kala, rundade bergknallar.

Om framkomsten av kistan meddelade Niklasson följande. I september 1964 kunde man skymta den östligaste stenen i S långsidan (nr 7). I samband med avtorvning, som då företogs för vidare grustäkt, borttog ett antal hållar, som - av beskrivningen att döma - synes ha legat som takhållar över kistan. Över kistan hade stått en enbuske, och de förmodade takhållarna uppgavs ha legat 0,05 - 0,1 m under markytan. Först i maj 1965 besökte Niklasson platsen på nytt. Erosion, förorsakad av snösmältning och regn, hade då låtit den rektangulära kistan framträda på sätt som den presenterade sig före utgrävning, nämligen en i Ö - V orienterad kista, c:a 1,7 m lång och 0,8 m bred (yttre mått), byggd av 0,5 - 0,8 m långa, flata hållar (foto 1). Av dessa syntes större delen av de två i S långsidan (nr 7 o. 8), större delen av Ö kortsidans dubblerade hållar (nr 5 o. 6) samt översidorna av två av N långsidans hållar (nr 2 o. 4); av V kortsidan skymtade översidan av en håll (nr 10).

Som utgångspunkt för avvägningarna användes översidan av håll nr

7. 0,5 m h., 0,55 m l., 0,04 m br.
8. 0,45 m h., 0,9 m l., 0,05 - 0,07 m br.
9. 0,48 m h., 0,42 m l., 0,05 m br.
10. 0,5 m h., 0,57 m l., 0,06 m br.

Ingen stenpackning förekom utanför. - Kistrummets djup var c:a 0,45 m. Botten bestod av en gles läggning av 0,2 x 0,2 - 0,3 x 0,4 m stora, flata "hällar" med diffus småstenspackning mellan (foto 4). Väggsstenarna stod c:a 0,1 m ovan berg och övervägande 0,05 m djupare än botten. Inne i kistrummet stod på botten i NV hörnet en snedställd, 0,3 m hög stöd (?) - platta (svart på planen). - Bredvid kistan låg de hällar, som av Niklasson uppgavs ha legat som takhällar. Endast två av dem föreföll hela, och de var 0,7 x 0,45 x 0,05 resp. 0,7 x 0,3 x 0,05 m stora.

Med undantag av kol påträffades inga fynd. I de båda ovannämnda fyllningslagren förekom från nivå + 25 och nedåt spridda kolbitar. På kistans botten - även mellan botten-"hällarna" - uppträdde en begränsad c:a 0,4 x 0,8 m stor kolförekomst med starkast koncentration mot S långväggen. Förekomsten, som var c:a 5 cm tjock, utgjorde närmast en kraftig svartfärgning av sanden med fläckvis uppträdande rent kol i större och mindre bitar, varav de minst sköra tillvaratogs. Bränning torde ej ha skett i kistan, emedan varken bottenläggningen eller den till kolförekomsten anslutande vägghällen uppvisade spår av att vara skörbrända.

Fynd:

I fyllningen: 2 g kol.
Kolförekomst: 11 g kol.

Uddevalla 8 juli 1966.

Olle Lindqvist
/Olle Lindqvist/

4. Värdena har sedermera omräknats med kistans botten som 0-plan; översidan av nämnda håll låg på nivå + 45 cm.

Efter borttagande av vegetationstäckets V och N om kistan, rensades området så att kistans konturer klart framträdde (foto 2). Av kistrummet undersöktes först Ö delen, sedan V delen, båda ned till nivå c:a + 10 cm. Planritning upprättades. Olämpliga ljusförhållanden medgav varken fotografering eller ritning av profilen. Därefter fördes grävningen ned till kistans botten, som genombröts, varpå hällarna borttoges.

Med nedan nämnt undantag var fyllningen inne i kistan av samma karaktär som sand- och grusmaterialet utanför, nämligen: ganska lös (lättgrävd), i torkat tillstånd ljust gråbrun, grusig sand med riklig inblandning av större och mindre stenar. I nivå + 25 - + 15 påträffades fyra på flatsidorna liggande stenflisor och hällar, varav de tre i kistans mitt visade sig ha passning (foto 3); de torde ursprungligen ha utgjort en rest, inre långsideshäll i S.

Strax Ö om kistans mitt och i ett drygt 0,2 m brett "band" tvärs över den (i N - S) förekom från nivå + 30 en avvikande, skarpt begränsad fyllning, bestående av tätt packad (hårdgrävd), mörkbrun, starkt grusig sand med riklig småstensinblandning. Detta fyllnings-"band" smalnade från N och S närmast trattformigt nedåt, varvid spetsen mynnade på nivå + 10 i "vinkeln" mellan de två största av de ovannämnda, på flatsidorna liggande hällarna i kistans mitt.

Kistans uppbyggnad framgår av planritning och foto 4. Övervägande var vägghällarna dubblerade (jfr även ovan), och deras resp. storlek var:

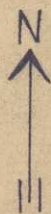
1. 0,5 m h., 0,45 m l., 0,05 m br.
2. 0,55 m h., 0,85 m l., 0,05 m br.
3. 0,55 m h., 0,5 m l., 0,05 m br.
4. 0,5 m h., 0,85 m l., 0,03 - 0,15 m br.
5. 0,55 m h., 0,5 m l., c:a 0,1 m br. (spaltad).
6. 0,45 m h., 0,45 m l., 0,05 m br.

Skala 1:10

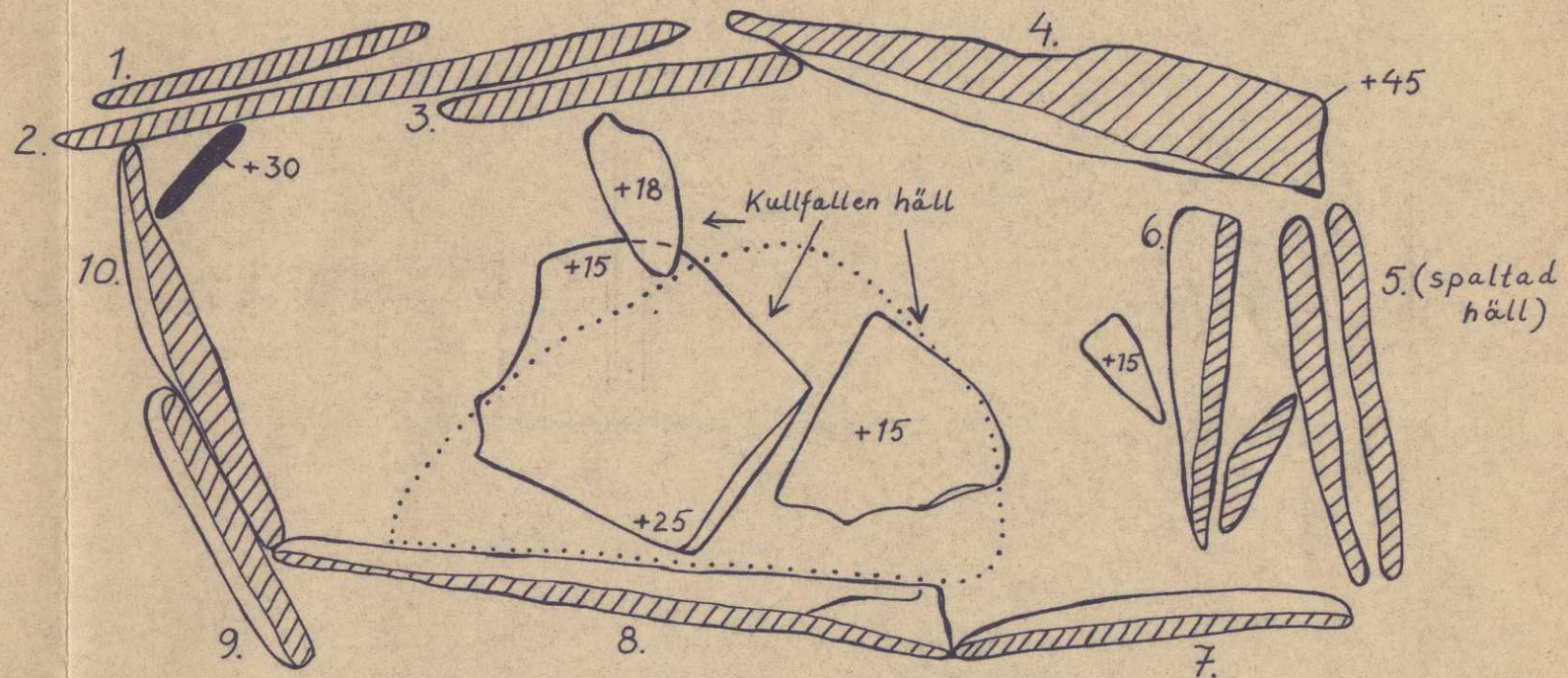
Stenkista under flat mark

Bohuslän
Stala sn
Kärre
O. Lindqvist

2/6 1965

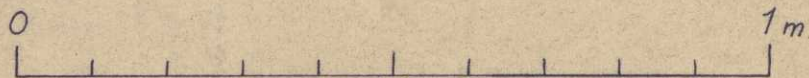

Avvikande
fyllning

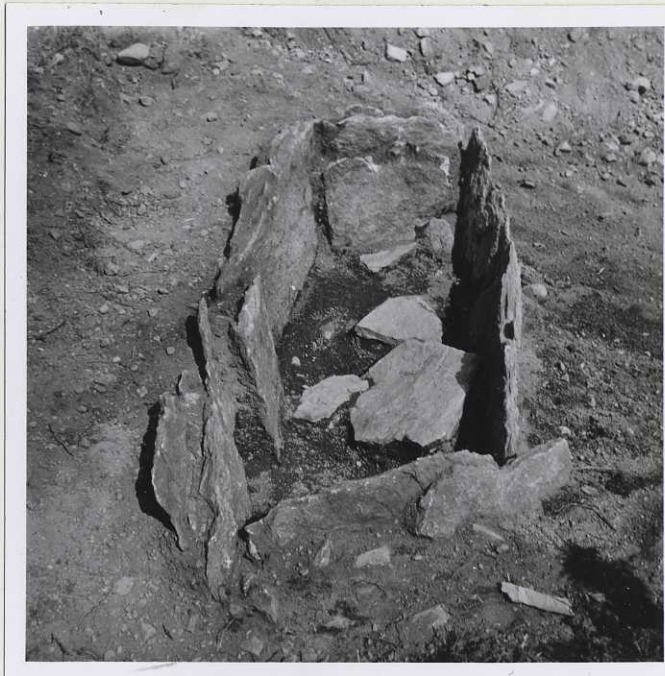
Bottenläggning ej markerad

..... Begränsning för kolförekomst

352/65

Bohuslän
Stala socken
Kärra.
Foto: O. Lindqvist.

Neg.nr.b 853.

3. Kistan under utgrävning.
Mot Ö. 2/6 1965.

Neg.nr.b 854.

4. Kistan med bottenläggningen fram-
rensad.
Mot VSV. 2/6 1965.

352/65

Bohuslän
Stala socken
Kärra.
Foto: O. Lindqvist.

Neg.nr.b 851.

1. Kistan före utgrävning. T.v. om
den två fragment av takhällarna.
Mot NV. 1/6 1965.

Neg.nr.b 852.

2. Kistan, framrensad.
Mot Ö. 1/6 1965.

Fotografier ej bifogade rapporten.

LENSANTIKVARIEN
GÖTEBORGS OCH BOHUS LÄN

352/65

Stala socken
Kärra 1¹¹, 2^{4,5}
Foto, 1-2/6 1966
O. Lindqvist.

Neg.nrb 857.

Kistan framrensad.
Mot Ö.

Neg.nr.b 858.

Kistan med bottenläggningen fram-
rensad.
Mot ONO.

Fotografier ej bifogade rapporten.

LENSANTIKVARIEN
GÖTEBORGS OCH BOHUS LÄN

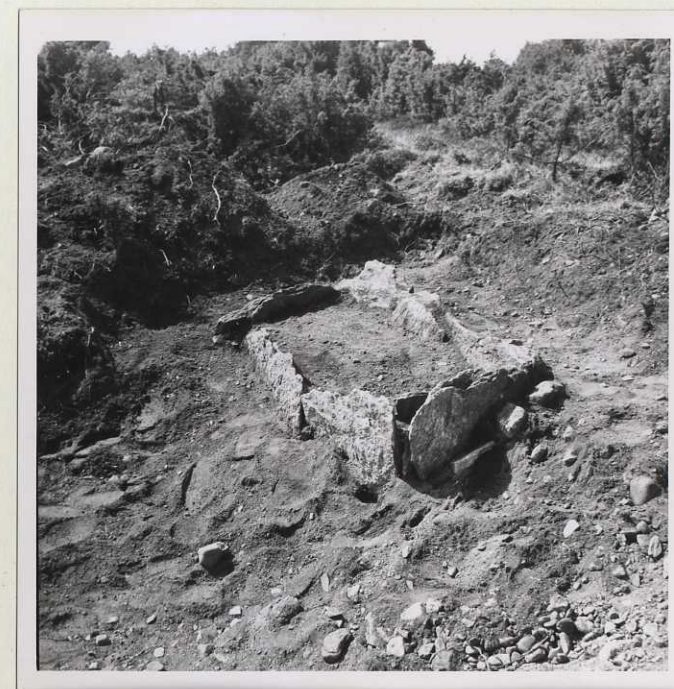
352/65

Stala socken
Kärra 1¹¹, 2^{4,5}
Foto: 1.o.2/6 1966
O. Lindqvist.

Neg.nr.b 855.

Kistan, före utgrävning. Längst
t.v. ligger de borttagna takhällarna
Mot NV.

Neg.nr.b 856.

Kistan, framrensad.
Mot NV.